

Statenvoorstel

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	Voorstel tot wijziging van de Algemene Subsidieverordening Provincie Utrecht 2022 (AsvpU 2022) en voortgang subsidies
Datum	10-09-2024
Documentnummer	UTSP-1946092085-30
Van	Lex Reichgelt
Telefoonnummer	+31 622977108
E-mailadres	Lex.reichgelt@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	BIO
Team	IJS
Portefeuillehouder	Bakker
Bijlage	1. Wijzigingsbesluit AsvpU 2022 2. Resultaten enquête onder subsidieaanvragers

Gevraagde besluiten:

De voorgestelde wijzigingen van de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht 2022 (UTSP-1946092085-27), zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen, waarbij de wijzigingen gaan om:

- het eenvoudiger maken van subsidieaanvragen, door het beperken van de minimale stukken en gegevens, die subsidieaanvragers bij een subsidieaanvraag moeten aanleveren. Specifiek kan dit ook gelden voor medeoverheden, omdat aan de subsidieaanvraag vaak een samenwerkingsovereenkomst ten grondslag ligt;
- het kunnen opleggen van verplichtingen over duurzaamheid. Om dit mogelijk te maken is vastleggen in een wettelijk voorschrift nodig en dat wordt met dit wijzigingsvoorstel geregeld;
- het minimale drempelbedrag voor subsidieaanvragen te verhogen van € 1.000,- naar € 10.000,- om de uitvoeringskosten van de organisatie structureel te verlagen. In een subsidieregeling kunnen wij hiervan afwijken als wij daar aanleiding voor zien. Zo blijft maatwerk mogelijk;
- het mogelijk maken dat aanvragers buiten de gestelde subsidietermijn nog een wijzigingsverzoek kunnen indienen. Hier moet wel een goede reden voor zijn en de aanvrager moet het verzoek specifiek motiveren;
- het mogelijk maken van meerjarige subsidieplafonds en
- enkele technische tekstuele aanpassingen.

Essentie/samenvatting:

Het inzetten van subsidies is een belangrijk instrument van de provincie om maatschappelijke doelen te realiseren. Daarbij is het van belang dat de subsidieregelgeving en de uitvoering van het subsidieproces:

- goed aansluiten op de behoefte van subsidieaanvragers en
- de nodige controles kennen ten aanzien van de juiste besteding van publiek geld.

In de praktijk is gebleken dat een aantal wijzigingen van de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht 2022 nodig is om het daarin belegde proces te optimaliseren. Ten behoeve daarvan wordt u gevraagd om het besluit tot wijziging van de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht 2022 (AsvpU 2022) vast te stellen.

Daarnaast informeren wij u over de voortgang van het subsidieproces, waaronder de resultaten van een eind 2023 gehouden externe enquête subsidieregelgeving en de aanpak voor afhandeling van subsidieaanvragen.

Inleiding:

Subsidies zijn een belangrijk instrument (43% van de jaarbegroting) die de provincie toepast om maatschappelijke doelen te verwezenlijken en staat bij u en alle betrokkenen in de provincie Utrecht nadrukkelijk in de belangstelling. Wij hebben eerder aan u toegezegd om het subsidieproces te verbeteren en de afhandeling van subsidieaanvragen te versnellen. In dit Statenvoorstel lichten we toe hoe dit wordt aangepakt. De provincie vindt het van belang dat het subsidieproces aansluit op de behoeften van de subsidieaanvragers. Om deze reden is eind 2023 onder subsidieaanvragers een enquête gehouden over hun ervaringen met onze subsidieregelgeving. Uit deze enquête is gebleken dat de subsidieregelgeving over het algemeen goed te vinden is en begrijpelijk is. De meeste respondenten zijn tevreden over de contacten met provincied medewerkers. Als belangrijkste aandachtspunt gaven de respondenten aan dat ze een eenvoudigere aanvraag wensen van subsidies. En dat daarbij alleen de hoogstnodige stukken door de provincie worden opgevraagd. Daarnaast is er behoefte aan een vlottere afhandeling van de aanvragen. Zo krijgen aanvragers sneller duidelijkheid of zij in aanmerking komen voor een subsidie en kunnen projecten tijdig starten.

Om tegemoet te komen aan de aandachtspunten van de subsidieaanvragers, wordt de AsvpU 2022 op een aantal punten gewijzigd en worden ook enkele actuele inzichten verwerkt. Subsidierelgelingen en aanvraagformulieren worden qua vormgeving en subsidiecriteria zo eenvoudig mogelijk ingericht. Hierbij worden alleen de noodzakelijkste gegevens en stukken opgevraagd, zodat de subsidieaanvrager snel kan beoordelen of hij of zij in aanmerking komt voor een subsidie.

Om de afhandeling vlotter te laten verlopen heeft team Subsidies een gericht plan van aanpak opgesteld. Daarbij worden opgelopen achterstanden fasegewijs ingehaald en nieuwe aanvragen zoveel als mogelijk binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Daarnaast wordt een project voorbereid om digitale subsidieaanvragen direct te kunnen inlezen in het subsidiesysteem. Dat zorgt voor een snellere behandeling van aanvragen.

De AsvpU regelt niet de doeltreffendheid van de subsidieregelingen. Het eigenaarschap van de effectiviteit van subsidieregelingen en de rapportage daarover aan u gebeurt door de beleidsdomeinen.

1. Ter besluitvorming: Wijzigingsvoorstel Algemene Subsidieverordening Provincie Utrecht 2022 (AsvpU 2022)

U wordt gevraagd het voorstel tot wijziging van de AsvpU 2022 – zoals opgenomen in [bijlage 1](#) – vast te stellen. Ervaringen met de werking van de AsvpU 2022 en wensen ten aanzien van de doelmatigheid van het subsidieproces hebben geleid tot de behoefte aan onderstaande aanpassingen.

- Vereenvoudiging van de subsidieaanvraag, waarbij de gegevens die bij een subsidieaanvraag moeten worden aangeleverd, worden beperkt tot die gegevens die aansluiten bij doelgroep waarvoor de subsidie(-regeling) is bedoeld. Dit geldt bijvoorbeeld voor aanvragen van medeoverheden.
- Als provincie geven we het goede voorbeeld waar het gaat om inclusie, duurzaamheid, circulariteit en fair practice. We willen dat de organisaties waar we mee samenwerken zich aan dezelfde waarden houden. Het betreft hier zogenaamde niet-doelgebonden subsidieverplichtingen en dient er hierbij een duidelijk verband te zijn met de gesubsidieerde activiteiten. In het geval van duurzaamheid (incl. circulariteit) is dit verband over het algemeen duidelijker te benoemen dan bij andere genoemde niet-doelgebonden subsidieverplichtingen. Alhoewel de provincie alle bovengenoemde thema's even belangrijk vindt bestaat, uitgezonderd voor duurzaamheid, eerder de kans dat ze worden opgelegd, terwijl het verband met de subsidieactiviteit onvoldoende of niet aanwezig is en als onrechtmatig worden aangemerkt. Om deze reden is in de voorgestelde wijziging van de AsvpU alleen voor duurzaamheid een grondslag in de AsvpU opgenomen t.a.v. niet-doelgebonden subsidieverplichtingen. De andere thema's kunnen als inspanningsverplichting of subsidiecriteria worden vormgegeven in nadere regelgeving. In de beleidsregels voor projectsubsidies en exploitatiesubsidies zijn of worden hiervoor bepalingen opgenomen. Wat betreft de WNT is door de

rechter bepaald dat verplichtingen hierover opnemen een doorkruising is van het Rijksbeleid en daarmee onrechtmatig en daarom niet in de AsvpU opgenomen.

- Vanuit doelmatigheidsoverwegingen is opgenomen dat de drempel voor het aan te vragen subsidiebedrag per subsidieaanvraag minimaal € 10.000,- dient te zijn i.p.v. € 1000,-. In een subsidieregeling kan hiervan worden afgeweken als hier goede redenen voor zijn.
- Verder is in enkele artikelen opgenomen dat van een bepaalde termijn kan worden afgeweken, mits hiervoor gezien de omstandigheden dringende redenen voor zijn. In de praktijk blijken sommige termijnen te knellend te zijn, het gaat daarbij bijvoorbeeld om de termijn waarbinnen aanvragers buiten de gestelde termijn nog een wijzigingsverzoek kunnen indienen.
- In praktijk is het soms lastig in te schatten wat bij meerjarige regelingen het jaarlijkse subsidieplafond zou moeten zijn. Om deze reden wordt het toepassen van meerjarige subsidieplafonds mogelijk gemaakt;
- Tekstuele aanpassingen en aanvullingen met het oog op de leesbaarheid of verduidelijking.

De algemene subsidieverordening zal opnieuw worden aangepast als dit nodig is om het subsidieproces verder te verbeteren of als de actualiteit hier om vraagt.

2. Ter informatie: Voortgang Subsidies

2.1. Resultaten enquête onder subsidieaanvragers en voortvloeiende acties

Op 1 april 2022 is een nieuwe algemene subsidieverordening van kracht geworden en zijn diverse nadere beleidsregels voor subsidies door u vastgesteld. Eind 2023 is een enquête onder subsidieaanvragers gehouden over de werking van de nieuwe subsidieregelgeving. De respondenten gaven anoniem hun reactie.

Over het algemeen gaven de respondenten aan tevreden te zijn over het subsidieproces bij de provincie. Wel werden een aantal gerichte aandachtspunten aangegeven:

- maak eenvoudigere aanvraagformulieren met een overzichtelijk begrotingsformat;
- verbeter de leesbaarheid van regelgeving en subsidiecriteria;
- verminder het aantal in te dienen stukken;
- zorg voor vlottere afhandeling van subsidieaanvragen.

De volgende maatregelen worden genomen om aan bovengenoemde aandachtspunten invulling te geven:

- Subsidieregelingen en aanvraagformulieren worden qua vormgeving en subsidiecriteria zo eenvoudig mogelijk ingericht;
- alleen de noodzakelijke gegevens en stukken worden opgevraagd. Om dit mogelijk te maken, wordt de algemene subsidieverordening op een aantal punten gewijzigd (zie onder 1);
- team Subsidies heeft een gericht plan van aanpak opgesteld. Daarbij worden opgelopen achterstanden fasegewijs ingehaald en nieuwe aanvragen binnen de wettelijke termijn afgehandeld;
- er wordt een project voorbereid met als doel om digitale subsidieaanvragen direct te kunnen inlezen in het subsidiesysteem. Dat zorgt voor een snellere behandeling van aanvragen;
- Uitgangspunt is dat subsidies rechtmatig worden verstrekt en worden de subsidieaanvragen altijd getoetst op de rechtmatigheidsaspecten recht, hoogte en duur. Omdat de provincie Utrecht vanaf 1 juli 2024 afhankelijk van het risicoprofiel van de regeling steekproeven uitvoert op realisatie van subsidies is het verantwoord om de 100% inhoudelijke detailcontrole bij subsidieaanvragen tot 125K los te laten en de controledruk in lijn te brengen met andere provincies. De verwachting is dat dit leidt tot vlottere afhandeling van aanvragen.
- Door het verhogen van de minimale drempel van subsidieaanvragen verlaagt het aantal subsidieaanvragen structureel ongeveer met 10%. Zo is er gemiddeld meer tijd beschikbaar om aanvragen van boven de € 10.000 af te handelen.

In bijlage 2 vindt u een toelichting op de resultaten van deze enquête.

2.2. Voortgang en plan van aanpak afhandeling subsidieaanvragen.

Er is een achterstand ontstaan in het afhandelen van subsidieaanvragen. Daardoor is in 2023 slechts 15% van nieuwe subsidieaanvragen binnen de wettelijke termijn van 13 weken afgehandeld. De oorzaak is capaciteitstekort bij de subsidieafdeling en de implementatie van het nieuwe subsidiesysteem per 1 januari 2023. Daardoor kon tijdelijk minder productie worden geleverd. Zoals hierboven aangegeven, hebben subsidieaanvragers dit bij de provincie aangedragen als een dringend aandachtspunt. Bovendien neemt bij het voortdurend buiten de termijnen afhandelen het risico toe, dat beroep wordt gedaan op de Wet dwangsom vanwege te laat besluiten door een overheidsorgaan. Van deze mogelijkheid is tot op heden geen gebruik gemaakt door de aanvrager. Gelet op bovenstaande heeft de organisatie extra capaciteit ingezet om nieuwe aanvragen binnen de geldende termijnen te kunnen afhandelen. Dit heeft erin geresulteerd dat over het eerste half jaar van 2024 38% van de nieuwe aanvragen is afgehandeld binnen de wettelijke termijn. Er is dus sprake van een stijgende lijn. De verwachting is dat dit percentage in de loop van het jaar verder toeneemt. Uiteindelijk doel is om conform het provinciaal normenkader 90% van alle aanvragen binnen de wettelijke termijn af te handelen.

Na de zomer 2025 zullen wij u informeren over de voortgang.

Verder is het de verwachting dat we een aanzienlijk deel van de verwachte extra rijksmiddelen – voor onder andere het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) – zullen wegzetten met subsidies. We willen voorkomen dat opnieuw achterstanden ontstaan. Voorbereidingen worden getroffen voor:

- uitvoeringscapaciteit die nodig is bij de organisatie en
- het bepalen van de volgorde van uit te voeren regelingen.

2.3 Subsidiesysteem SAP CRM

In 2021 is vanuit het programma BV Beter het implementatietraject van het nieuwe subsidiesysteem (SAP CRM Grantor Management) gestart.

De implementatie van het subsidiesysteem had als doel:

- realtime inzicht in waar dossiers zich bevinden en met monitoring, dus actief, kunnen sturen op doorlooptijd;
- registratie van de gehele doorlooptijd van dossiers om procesanalyse te kunnen doen en gericht aan de slag te gaan met verbeteringen in de keten;
- waar mogelijk, handelingen automatiseren.

Dit subsidiesysteem is per 1 januari 2023 operationeel en boven benoemde doelen zijn daarmee gerealiseerd. Daarnaast heeft het subsidiesysteem vanaf die datum een directe koppeling met het financiële systeem. Met de ingebruikname van het nieuwe subsidiesysteem in 2023 heeft de provincie een flinke digitaliseringsslag gemaakt in het subsidieproces. Daarbij borgen de aangebrachte functiescheidingen een rechtmatig subsidieproces.

Met de implementatie van het nieuwe systeem is de basis gelegd voor de verdere digitalisering van het subsidieproces en efficiencyvoordelen worden gerealiseerd. Zo kan op het geïmplementeerde systeem een subsidieportaal worden aangesloten waarbij gegevens van de aanvraag automatisch in het systeem worden geplaatst en de afhandeling versneld wordt. Ander voordeel is dat na realisatie van het portaal de aanvrager kan volgen wat de status is van de aanvraag. Momenteel wordt een project voorbereid om het subsidieportaal te realiseren.

2.4 Steekproeven subsidies

Volgens de richtlijnen van het Rijkssubsidiekader past ook de provincie Utrecht het begrip 'verantwoord vertrouwen' bij subsidieverlening toe. Dit houdt in dat bij de subsidieregeling vertrouwen in de subsidie-aanvrager als uitgangspunt geldt, maar er wordt door de provincie opgetreden als blijkt dat het vertrouwen wordt beschaamd. Om vast te stellen of het vertrouwen van de provincie niet beschaamd wordt, voert de provincie naast de standaardcontroles bij aanvragen, vooraf en achteraf steekproeven uit. Zo ontstaat een goede balans tussen vertrouwen geven en controle hierop.

Er zijn twee soorten steekproeven:

2.4.1 BIBOB steekproeven

In overleg met de organisatie bepaalt het Kabinet van de Commissaris bij welke subsidieregelingen de provincie BIBOB-steekproeven moet uitvoeren. Deze steekproeven worden voorafgaand aan de subsidieverleningen uitgevoerd en hebben dus een preventief karakter. Consequentie van deze steekproeven is wel dat de doorlooptijd van afhandeling van de aanvragen vertraagt. Het loket BIBOB heeft ervoor gekozen om op de subsidieregelingen Energietransitie en Mkb-innovatiestimulering Topsectoren (MIT) in de eerste helft van 2024 enkele steekproeven uit te voeren. Uit de steekproeven zijn geen bevindingen geconstateerd om op basis van de Wet BIBOB de subsidie niet te verlenen.

2.4.2 Reguliere steekproeven subsidies

Het doel van de reguliere steekproef is om aan te tonen dat de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd en of de in de subsidie verbonden verplichtingen zijn nageleefd. Als dit niet het geval is, wordt onderzocht of het niet nakomen van de gemaakte afspraken tijdig is gemeld. En of er aanwijzingen zijn voor oneigenlijk gebruik of misbruik van subsidies.

Voor zover nodig, wordt ook op locatie onderzoek gedaan om vast te stellen of activiteiten volgens afspraak zijn gerealiseerd. De omvang van de steekproeven hangt af van het risicoprofiel van de subsidieregeling. Bij een hoog risicoprofiel 1 op de 5 dossiers, bij een middenprofiel 1 op de 10 dossiers en bij een laag risicoprofiel 1 op de 20 dossiers. Het subsidieteam rapporteert eens per half jaar de bevindingen aan het controleteam van Concerncontol en zullen, als dat aan de orde is, ook de beleidsdomeinen erbij betrekken. Omdat implementatie van de steekproeven pas vanaf 1 juli 2024 is gestart, kan nog niet worden gerapporteerd over de eerste resultaten.

Juridische en andere relevante kaders:

Titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bevat het overkoepelende wettelijke kader voor de verstrekking van subsidies. De AsvpU geeft daar een nadere invulling aan en vormt de wettelijke grondslag voor het verstrekken van subsidies.

Het vaststellen van en het aanbrengen van wijzigingen aan de AsvpU is op grond van de artikelen 143 en 145 Provinciewet een bevoegdheid van PS.

In artikel art.1.3 van de AsvpU is het opstellen van nadere regelgeving, zoals subsidieregelingen en beleidsregels voor subsidies gedelegeerd aan GS.

Argumentatie:

Voor: Het is nodig om de laatste inzichten te verwerken in de AsvpU 2022 en het aanvragen van subsidies eenvoudiger te maken. Zo ontstaat meer draagvlak onder subsidieaanvragers om de gevraagde gegevens aan te leveren en verminderen de administratieve lasten van de aanvrager. In de praktijk komt het erop neer dat per regeling zal worden bepaald welk aanvraagformulier passend is.

Tegen: De aanpassingen van de AsvpU 2022 maken het gewenste maatwerk op regelingenniveau mogelijk maar vraagt ook extra inspanning van de organisatie om dit maatwerk te realiseren.

Doelenboom:

Subsidieverplichtingen worden vastgelegd op beleidsdoelenniveau en raken alle beleidsprogramma's.

Kijk ook door de Sociale bril:

De Algemene Subsidieverordening Provincie Utrecht is juridisch van aard. We hebben ons ingespannen om de tekst van de AsvpU 2022 zo toegankelijk en bruikbaar mogelijk te maken voor iedereen.

Participatie:

Het inzetten van subsidies is een belangrijk instrument van de provincie om maatschappelijke doelen te bevorderen. De provincie Utrecht vindt het belangrijk dat de subsidieregelgeving en de uitvoering van het subsidieproces goed aansluiten op de behoefte van subsidieaanvragers. Om deze reden heeft de provincie eind 2023 een laagdrempelige enquête gehouden onder subsidieontvangers. Met de elders in dit stuk aangegeven verbeterpunten wordt invulling gegeven aan de aandachtspunten die door de subsidieaanvragers zijn aangegeven.

Financiële consequenties:

Nee, eventuele financiële consequenties worden vooralsnog opgevangen binnen de bestaande begroting.

Vervolg:

Na vaststelling van de wijziging van de nieuwe AsvpU wordt deze gepubliceerd in het provinciaal blad. Daarna komt de gewijzigde tekst van de AsvpU te staan op www.overheid.nl (overheidsregelgeving) en in de regelingenbank op onze website. Team subsidies zal aan de respondenten een terugkoppeling geven over de bevindingen die de subsidie-enquête heeft opgeleverd en welke maatregelen de provincie neemt om het subsidieproces te verbeteren.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

Besluit

Besluit van 13 november 2024 tot vaststelling van de wijzigingen van de Algemene Subsidieverordening provincie Utrecht 2022 (AsvpU 2022), In vergadering bijeen op 13 november 2024.

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 10 september 2024,
met nummer UTSP-1946092085-29,
van domein Bedrijfsvoering;

Overwegende dat:

- dat nu enkele jaren ervaring is opgedaan met de huidige AsvpU;
- een actuele AsvpU nodig is om het subsidie-instrument in de geest van tijd goed te kunnen toepassen;
- het subsidieproces van subsidies waar nodig en mogelijk te vereenvoudigen.

Besluiten:

Het besluit tot wijziging van de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht 2022 vast te stellen en te publiceren in het Provinciaal Blad.

Voorzitter,

mr. J.H. Oosters

Griffier

mr. C.A. Peters